

CIHAN-ŞÜMUL

editör'ün notu

Bin yıl önce Yedikule'de bostancılar, başta Bizans sarayı olmak üzere kent sakinlerine meyve ve sebze yetiştiriyorlardı. VII. Konstantin Porphyrogenitus'un hazırlattığı 20 ciltlik Geoponica'da o zamanki tarım faaliyetlerini öğreniyoruz. Dahası, o bilgiler yüzyıllardır aktarıla aktarıla şu anda hâlâ bu duvarların dibinde bostancılık yapanları yönlendiriyor. Aynı teknikler, aynı su kuyuları ve kanallar kullanılıyor. Ama sebzelerin alıcısı artık doğrudan yönetici kesim değil; aksine, onların temsilcileri, bostancıları uyardıktan bir hafta sonra, turfanda henüz mahsulleri toplanmamışken bostanların önemli bir kısmını moloza gömdü!

Zeugma'yı ise suya gömeli çok oldu! Tarih ve doğa ile olan ilişkimizin yok etmek veya üstün gelmek üzerine kurulması gerekmediğini hatırlamamız gerekir. Batıların olmadığı zamanda kök salan ağaçlar Melbourne'ün, Sydney'nin gökdelenleri arasında yükseliyor, doğanın zinciri kopmadan devam edebiliyor. Tarihi binalar kentlerin dekorları olarak değil; kullanılan, geçmişteki fonksiyonlarını sürdüren sanat eserleri... Tarihe, "ecdada" duyulan saygı, miras kalanı koruyarak, yaşatarak, değer bilerek gösterilir; geçmişimizi moloza gömerek değil!

emine neva öztürk

”ADOLF SCHICKLGRUBER”

Kelimeler keşfedilmemiş yerlere köprüler kurar.

İmanı sarsmak, ilimi sarsmaktan daha zordur.

HAYAT GÜÇSÜZLÜĞÜ AFFETMEZ.

***Mustafa kemal; bir millet,
bütün vasıtalarından mahrum
edilse dahi, kendini kurtaracak
vasıtaları yaratabileceğini ispat
eden adamdır***

YETERİNCE BÜYÜK BİR YALAN SÖYLERSENİZ VE TEKRAR EDERSENİZ

BU YALANI SÜREKLİ, İNSANLAR SONUNDA BUNA İNANMAYA

BAŞLAYACAKTIR.

KİM BU
”TAPINAK
ŞÖVALYELERİ”?

KURULUŞU VE KİMLİĞİ

Fransız Soylusu Hugues de Payen tarafından 1119 civarında Kudüs'te Hristiyan hacıları korumak için 9 şövalyeden oluşan bir grup kuruldu. Katolik Kilisesi tarafından resmî olarak 1129 yılında tanınan tarikat kısa zamanda güçlenmiştir. En güçlü zamanlarında askerî varlıkları 20.000'i bulmuştur, fakat bunların sadece %10'u tarikata bağlı şövalyelerdir. Tarikatın ömrü neredeyse Haçlı Seferleri'yle eş olmuştur. Beyaz renkteki eşyaları üzerindeki kırmızı haçlarıyla Tapınak Şövalyeleri zamanlarının en korkulan savaşçılarından olmuşlardır.

Tarikatın askerî kanadı savaşlarda ün kazanırken tarikata bağlı diğer gruplar, Avrupa genelinde ve Kutsal Topraklar'da geniş ölçekte yapılanmışlardır. Kutsal Topraklar'da ve Avrupa'da birçok mevzi inşa eden tarikat bankacılık ve para transferinin ilkel bir formunu bularak Hristiyan hacılara büyük kolaylıklar sağlamıştır. Haçlı Savaşları'nın ardından tarikata büyük borçları olan Fransa Kralı IV. Philippe'in kâfirlik gibi suçlamalarla, Tapınak Şövalyeleri'nin ortadan kaldırılması için Papa V. Clemens'e yaptığı baskıların neticesinde 1312'de tarikat ortadan kaldırılıp tüm mal varlığına el koyulmuş ve Tapınakçılar cadı avında olduğu gibi yakılarak öldürülmüşlerdir. Son olarak 19 Mart 1314'te Jacques de Molay ve beraberindeki tarikat üyeleri kazığa bağlanarak yakılmak sûretiyle idam edilmişlerdir.

YAPILANMA

Büyük Ustât: Birliğin mutlak hâkimidir. 1139 tarihli Omne datum optimum genelgesinin ardından Büyük Ustât yalnızca Papaya karşı sorumlu kılınmıştır. Büyük Ustât sekiz şövalye, dört çavuş ve bir papazdan oluşan 13 kişilik kıdemli bir Tapınakçı seçmen konseyi tarafından seçilirler. Genel olarak seçmen konseyi hali hazırda Doğu'da yerleşmiş birini seçmeye gayret eder. Paris Tapınağı'nın Fransız Sarayı için önemini bilen Fransız kralları 1250 yılında Reginald de Vichiers'in seçiminde olduğu gibi Büyük Ustât seçimini etkilemeye çalışırlar. Birlik genişledikçe makam ayrıcalıkları da arttı: Bertrand de Blancfort zamanında (1156–1169) bir Büyük Ustât'in dört atı ve iki şövalye, bir çavuş, bir papaz, bir kahya, bir nalbant, bir aşçı ve bir Saracenli özel yardımcından oluşan maiyete sahip olması beklenirdi. Birlik Batı'dan yeni bir parti at getirttiğinde ilk seçim hakkı yine Büyük Ustât'in olurdu. Büyük Ustât'in hemen altında kıdemli yetkililerden oluşan bir konsey bulunurdu.

İhtiyar heyeti: Büyük Ustât'a hem vekillik hem de danışmanlık yapardı. Gerektiğinde, Hugues de Payen'in şövalyelerinden biri olan Andre de Montbardörneğinde olduğu gibi İhtiyar heyeti üyeleri Büyük Ustâtlığa "yükseltilebilirdi". Montbard dört yıl ihtiyar heyetinde görev yaptıktan sonra 1153 yılında kısa süreliğine görevde kalan Bernard de Tremelay'ın Ascalon'da ani ve kötü sonunun ardından Büyük Ustât olmuştu. Büyük Ustâtlar gibi ihtiyar heyetinin de kendi görevlileri vardı.

Mareşal: At ve teçhizat alımı, bölgesel komutanların yönetimi gibi askeri kararların alınmasından sorumluydu.

Hugues de Payens, İlk Büyük Üstat ve tapınağın kurucusu.

Jacques de Molay, Son Büyük Ustat.

Bölgesel komutanlar: Belli bir bölgeden sorumluydular:

Kudüs Krallığı Komutanı: Birliğin haznedarı olarak Krallığı yönetmekte ve krallık içinde Büyük Üstat'la aynı yetkileri kullanmaktaydı.

Kudüs Şehri Komutanı: Aynı şekilde yalnızca şehrin ustatıydı ve şehir sınırları içinde Baş Ustât statüsündeydi.

Trablus, Akka ve Antakya Komutanları: Kudüs Krallığı ve şehri komutanlarıyla benzer yetkilere sahiplerdi.

Batı'da önemli Tapınakların olduğu her büyük krallıkta da Büyük Ustât'a hesap vermekle yükümlü bir Ustât vardı. Bu krallıkların başlıcaları

şunlardı: Fransa, İngiltere, Aragon, Portekiz, Poitou, Apulia ve Macaristan.

Kumaşçı: Kıyafetlerden ve yataklardan sorumluydu. Aynı zamanda bireylerin özel mülkiyetten uzak durmalarını denetliyordu. Birliğe verilen hediyelerin dağıtılmasından da sorumluydu.

Evler Komutanı: Doğu'daki belli evlerden sorumluydu ve daha yüksek komutanlara hesap veriyordu.

Şövalyeler Komutanı: Kudüs Krallığı Komutanı'nın vekilliğini yürütüyordu.

Turcopolier: Turkopollar yarı Türk asıllı olan ve belli dönemlerde yerel hafif süvari birlikleri olarak toplanan ve görevlendirilen birliklerden oluşmaktaydı. Bu birliklere başkan olarak atanan şövalye.

Ast Mareşal: Piyadelerden ve teçhizatlarından sorumluydu. Genellikle bir çavuş olan standart yetkili acemilerin eğitiminden sorumluydu.

Revir sorumlusu: Hasta ve yaşlı kardeşlerin bakımıyla ilgileniyordu.

Bunlar genellikle Outremer ve İber Yarımadası dışındaki Batı Tapmakları'nda ikamet ediyordu.

Beyaz cübbeli şövalyeler: Bunlar birliğe katılmadan önce sivil kıyafetlerini çıkarıp silah ve teçhizat kuşanmaları, savaş alanında değilken giyecekleri kıyafetleri almaları için hali hazırda savaş sanatında yetenekli olmaları beklenirdi. Temelde şövalyeler herhangi bir toplumsal gruptan olabilse de (Doğu'daki insan gücü ihtiyacına bağlı olarak aforoz edilmişler de dâhil olmak üzere) İkinci Haçlı Seferi sürecinde şövalyelerin yine şövalye soyundan gelmeleri gerektiğine karar verildi. Her bir şövalyeye üç at ve ona yardımcı olacak, teçhizatını kontrol edecek ve savaşa gitmeye hazır olup olmadığına bakacak bir acemi verilirdi.

Acemiler : Turkopollar gibi acemiler de sadakat yemini etmiş Tapınakçılar değil, belirli bir süre için tutulmuş yerel kişilerdi.

Çavuşlar: Şövalyelere kıyasla daha karmaşık bir toplumsal ve irksal gruptu. Genellikle Ermeniler'den ve Suriyelilerden oluşurdu. Bunlar tek bir atla yetinmek ve kendi acemilerini bulmak zorundaydılar.

Kurucular arasında yer alan Godfred Saint-Omer'in adını aldığı Th rouanne piskoposu Audomar.

TÜM ZAMANLARIN EN ROMANTİĞİ WILLIAM SHAKESPEARE HAKKINDA 7 İLGİNÇ BİLGİ

Shakespeare'in babası John, 1550 yıllarında Stradford kasabasına yerleştiğinde bir çiftçiydi.

Shakespeare'in Joan, Margaret, Gilbert, Anne, yine Joan, Richard, Edmund isimlerinde toplam 7 adet kardeşi vardı.

Shakespeare henüz 18 yaşında bir genç iken, 1582 yılında Kasım ayı geldiğinde 26 yaşındaki Anne Hathaway ile evlendi. Evlendikleri sırada Anne Hathaway, Shakespeare'den 3 aylık hamileydi ve 6 ay sonra ilk çocukları Suzanna dünyaya geldi. 1585 yılının Şubat ayına gelindiğinde ise çiftin Hamnet ve Judith adlı ikizleri oldu.

İmzalarına bakıldığında 'Willm Shaksp', 'William Shakespe', 'Wm Shakspe', 'William Shakspere', 'Willm Shakspere' gibi çeşitli varyasyonlara ulaşılmıştır. Fakat hiçbirinde günümüzde kullanılan ismi William Shakspeare yoktur.

Varlıklı bir aileden gelen Shakespeare gerek yaptığı ticaret ile gerekse kaleme aldığı ve sahnelettiği oyunlar sayesinde çok zengin bir iş adamı haline geldi.

Shakespeare yaşamı boyunca toplam 38 eser vermiştir. En uzun oyunu Hamlet olup 1613 yılında 49 yaşındayken yazdığı son oyun ise İki Soylu Akraba'dır.

En kısa oyunu 1770 satırlık Yanlışlıklar Komedyası'dır ve bu oyun sahnelediğinde yaklaşık 4 saat sürmektedir.

TARİHTEN BİR MOZAIKTİR YENİKÖY

AYİOS YEORGİOS RUM ORTODOKS KİLİSESİ

Kilisenin ne zaman inşa edildiği bilinmemekle beraber, bugünkü halini 1851 yılında almıştır. Günümüzde hala aktif olarak kullanılır ve Yeniköy'ün sahip olduğu 5 kiliseden biri olan Ayios Yeorgios Rum Kilisesi, Kudüs Patrikhanesine bağlıdır

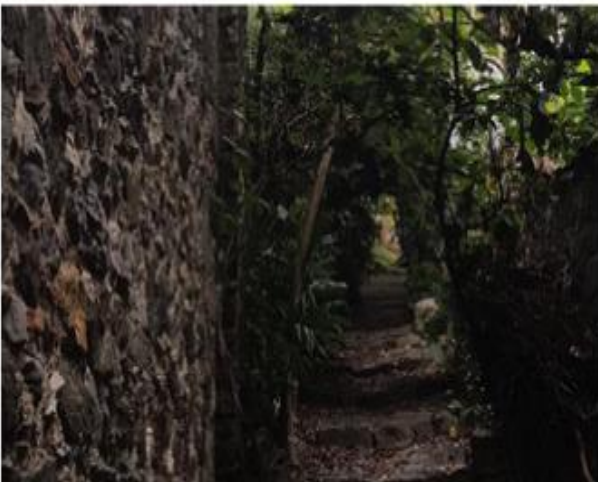
SURP HOVHANNES MİGİRDİÇ ERMENİ KİLİSESİ

1848 tarihinde Hovhannes Ağa Tıngıryan tarafından ahşap bir bina olarak inşa edilen kilise, 1866 tarihinde günümüzdeki görünümüne kavuşmuştur. Vaftizci Yahya'ya adanan kilise, Katolik cemaatine aittir.

AHMET FAİZ BEY KÖŞKÜ

Tarihi 18.y.y.'a kadar uzanan köşkte, 19.y.y.'in sonuna kadar birçok farklı kişi otursa da köşke en son sahip olanlar Ahmet Faiz Bey ve ailesidir. Köşk, yapıldığı dönemin en önemli ahşap mimari örneklerinden biridir.

KÜRKCÜ FAİK SOKAĞI

Kürkçü Faik Sokağı, Yeniköy sınırları içerisinde günümüze tarihi dokuları bozulmadan gelen tek sokaktır.

KADIASKER MEHMET EMİN EFENDİ

Halveti Tekkesinin bahçesinde bulunan mezarlardan biri de Kadiasker Mehmet Emin Efendi'ye aittir. Mezar taşıdaki bilgilere baktığımızda, 18. yy'da Anadolu Kadiaskeri olarak görev yaptığı anlaşılmaktadır. Osmanlı Kadiaskerlerinin, ilmiye sınıfına mensup olup, tüm adli ve eğitim işlerinin başındaki kişiler olduklarını düşündüğümüzde, Mehmet Emin Bey'in Osmanlı bürokrasisindeki yeri ve önemi ortaya çıkmaktadır.

AYİA PARASKEVİ AYAZMASI

Yeniköy'ün en bakımlı ayazması olan Ayia Paraskevi Ayazması, Panayia Rum Ortodoks Kilisesi'ne bağlıdır.

Bu ayazmanın çeşmesinden akan suyun görme hastalıklarına iyi geldiğine inanılır. Ayazmaya ismini veren Azize Paraskevi'nin yerel halk tarafından görme sorunu olanlara şifa dağıtan bir azize olduğu söylenir

MİHRİŞAH VALİDE SULTAN

Sultan III. Selim'in annesi Mihrişah Sultan tarafından 1805 tarihinde yapılmıştır

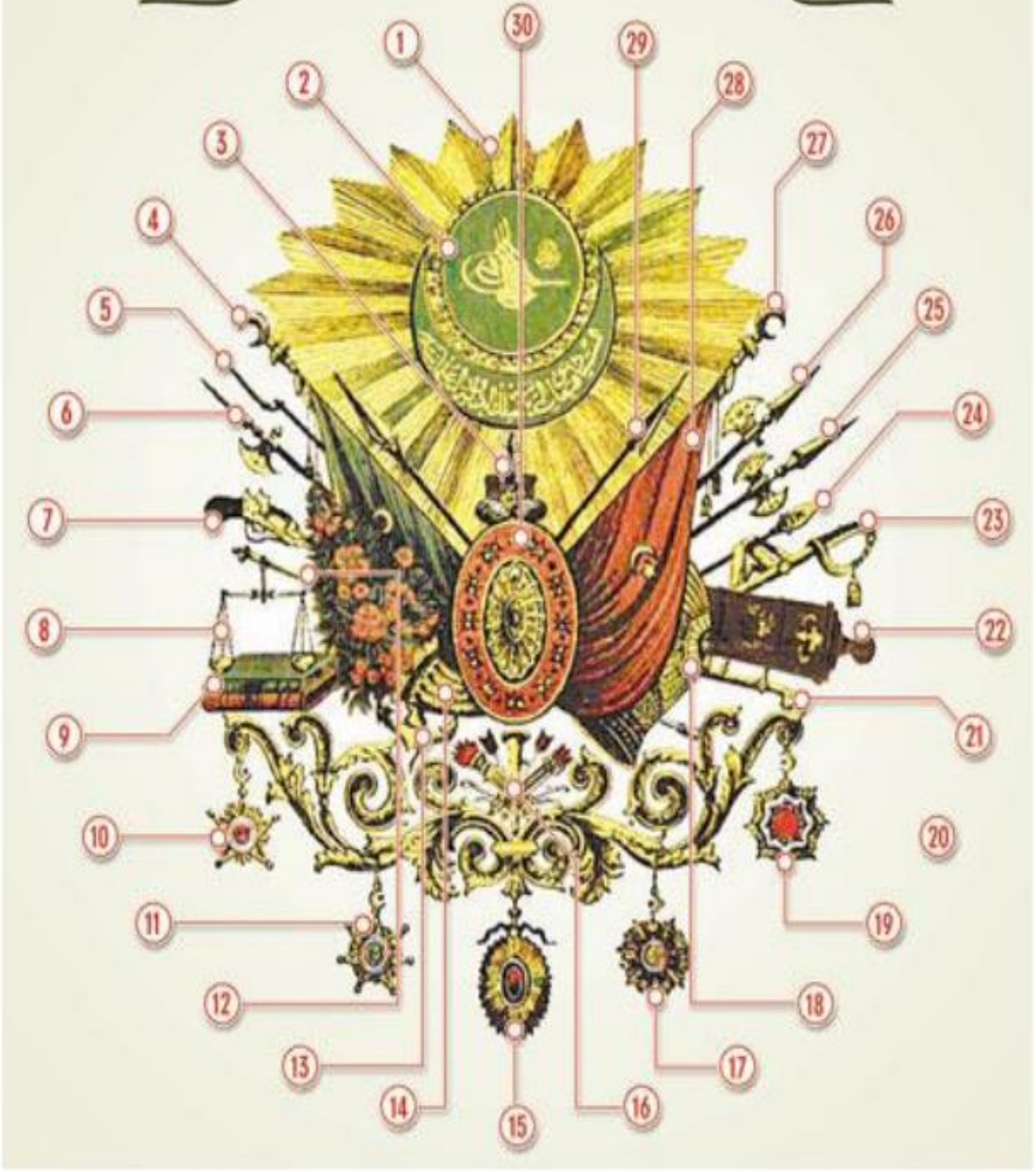

OSMAN REİS CAMİ

Cami, 1635 yılında Osmanlı donanma komutanlarından Osman Reis tarafından yaptırılmıştır. 1903 tarihinde Ahmet Arif Paşa tarafından tekrar inşa edilen cami günümüzdeki halini almıştır. Bu süre zarfında

30 AYRI SEMBOL BULUNUYOR

1-Tuğranın etrafındaki güneş motifi, padişahın güneşe benzetilmesinden ileri gelir.

2-II. Abdülhamit'in tuğrası

3-Sorguçlu serpuş: Osman gaziyi ve tahtı temsil eder.

4-Yeşil Hilafet sancağı

5-Süngülü tüfek: Nizam-ı Ceditle birlikte Osmanlı ordusunun asıl silahı olmuştur.

6-Çift taraflı teber

7-Toplu tabanca

8–Terazi: şeşper ve asaya asılıdır, adaleti temsil eder.

9–(Üstte) Kuran–ı Kerim. (Altta) Kanunnameler.

10–Nışan–ı al–i imtiyaz: Devlet adına faydalı işlerde bulunmuş ilim adamları, idareci ve askerlere veriliyordu.

11–Nışan–ı Osmani: Sultan Abdülaziz Han tarafından 1862'de ihdas edilmiş olup, devlet hizmetinde üstün başarı sağlayanlara verilirdi.

12–Asa ve şeşper

13–Çapa, Osmanlı denizciliğini temsil eder.

14–Bereket boynuzu

15–Nışan–ı iftihar

16–Yay

17–Mecidi nişanı

18–Borazan, modern mızıkacı takımının kullandığı çalgı aletidir.

19–Şefkat nişanı, 1878'de II. Abdülhamit Han tarafından ihdas edilmiş olup; savaş zamanında, büyük afetlerde devlete, millete hizmet eden kadınlara verilirdi.

20–Top gülleleri (Bazı armalarda bulunmuyor)

21–Kılıç

22–Top, topçu ocaklarını temsil eder.

23–El siperlikli tören kılıcı: bu kılıç klasik Türk kılıcı olmayıp, o devirdeki subaylar tarafından kullanılırdı.

24–Mızrak.

25–Çift taraflı teber, orduda üst düzey görevliler tarafından üstünlük sembolü olarak kullanılmıştır.

26–Tek taraflı teber (balta)

27–Bayrak

28–Osmanlı sancağı

29–Mızrak: Son dönem mızraklı süvari alayları.

30–Kalkan, Ortasında stilize edilmiş bir güneş motifi var. 12 yıldız: Rivayete göre bu 12 yıldız 12 burcu temsil eder. Güneş bu burçlar üzerinde hareket eder.

Antik Çağlar'dan itibaren tanınmış bir hastalıktır. Lakabı "Kara Ölüm"dür. Orta Çağ'da 1347-1353 arasında, Avrupa nüfusunun üçte birinin kaybedilmesinden sorumludur. [Ayrıca bu hastalık 1347-1348 yılları arasında Venedik nüfusu 130.000 iken 70.000'e düşmesine neden olmuştur.]

Veba doktoru, veba hastalığı kurbanlarını tedavi eden bir tıp doktoru idi. Özellikle köy ve kasabalarda veba salgını olması durumunda halk tarafından kiralanıp kasabaya getirilirlerdi. Zengin-fakir herkesi iyileştirdiklerinde ücretleri verilirdi. Ancak, bazı veba doktorları, daha fazla gelir elde etmek için hastalara ve ailelerine özel tedaviler sunmak ve/veya yanlış ilaçlar vermekle tanınırlar.

Bunlar normal, profesyonel doktor, hekim veya cerrah değil, genellikle işinin ehli olmayan veya pratikleşerek kendi işini kurmaya çalışan ikinci sınıf doktorlardı. Bu doktorlar hastalarını nadiren de olsa iyileştirirlerdi, ne var ki, bu şekildeki doktorların sayısı hayli azdı.

Veba doktorları veba hastalarını kendi sözleşmeleri üzere tedavi ederlerdi ve belediye bağlı ya da "toplumun veba doktorları" olarak bilinirlerdi. "Genel pratisyenler" ayrı doktorlardı. Aynı Avrupa kenti veya kasabasında iki doktor da aynı anda bulunabilirdi. Fransa ve Hollanda'da, veba doktorları genellikle tıp eğitiminden yoksundu ve "gözlemci" olarak atanırdı. Bir vak'ada bir veba doktorunun hekim olmadan önce aslında bir meyve satıcısı olduğu kaydedilmiştir.

Onyedinci ve onsekizinci yüzyıllarda, bazı doktorlar kokulu maddelerle dolu Gaga benzeri bir maske giydi. Maskeler, onları kokuşmuş havadan korumak için tasarlanmıştı. Koku, [hastalık yapıcı mikrop teorisine göre] enfeksiyon nedeni olarak görülüyordu. Bu kostümlerin tasarımı, XIII. Louis'in başhekimisi olan Charles de Lorme'ye atfedilmiştir.

10 KADIN

1. Harriet Tubman

Henüz 13 yaşındayken, kaçak bir köleyi dövmeği kabul etmediği için şiddetli bir şekilde dövüldü. İç Savaş sırasında bir hemşire ve gözlemci oldu; yazılar yazdı ve ABD'de toplumsal reformlara katıldı. Binlerce kişinin cildinin rengi ne olursa olsun özgürlük için savaşmasına inandı ve özveri gösterdi.

2. Marie Skłodowska-Curie

Bilimin en ilham verici kadınlarından birisi oldu. 2 araştırmacı Nobel ödülünü alan ilk araştırmacı olan Curie, binlerce kadının bilimin içine girmesini sağladı. Eşiyle birlikte, polonyum ve radyum keşfetti, radyoaktiviteyi araştırdı ve Sorbonne tarihinin ilk kadın öğretmeni oldu.

3. Vera Obolenskaya

Fransız direnişçiliği yapan bir Rus başkan ve kahraman ama daha öncesinde bir model... Vera, sınır üzerinde İngiliz savaş tutsaklarından kaçan bir istihbarat subayıydı. Nazi güçleri tarafından yakalandı, ancak o zaman bile cesaretini, şefkatini, sadakatini ve insanlığını hiç kaybetmedi. Savaşın yüzlerce kadın ve erkeğe ilham oldu.

4. Grace Hopper

Bilgisayarlara insan konuşmasını anlamasını öğreten bir programcıdır. Dünyanın ilk kadın Matematik Doktorudur. 37 yaşındayken Donanma'ya gönüllü oldu, Harvard'ın bilgisayar markası için başvurular yazdı ve "nanosaniye" terimini basit kelimelerle açıkladı. Bugün adını taşıyan 2 teknolojik alet ve adına verilen bir ödül töreni bulunmaktadır.

5. Malala Yousafzai

11 yaşındayken Taliban rejimi hakkında bir blog yazdı ve kızlar için eğitim konusundaki düşüncelerini paylaştı. Bu yaptığından dolayı başından vuruldu ancak hayatta kaldı ve Orta Doğu çocuklarının eğitim hakkı için verdiği mücadeleye devam etti. Suriye'den gelen mülteci kızlar için Lübnan'da bir okul kurdu. 19 yaşında Nobel Ödülünün en genç kazananı oldu. Milyonlarca kız için umut sembolüdür.

6. Billie Jean King

Kadınların sporda eşit hakları hak ettiğini ispatlamak için Cinsiyet Savaşı adlı bir tenis maçını kazandı. Wimbledon'daki zaferler için rekor bir müsabakayı ve Grand Slam'in tüm turnuvalarını kazandı. Kadın Tenis Derneği'nin kurucusu olarak, kadın sporunun gelişmesine inanılmaz katkılar sağladı.

7. Natalia Bekhtereva

Hayatını tıbbi ve beyin araştırmalarına adanmış. Rusya'daki İnsan Beyni Enstitüsü'nün kurucusu olarak, yüzlerce sinir sistemi tedavisi geliştirdi. İnsan beyninin henüz bilim tarafından açıklanamayan doğüstü yetenekleri olduğu görüşünü halen daha sürdürmektedir.

8. Cahide Sonku

Cahide Serap ya da bilinen adıyla Cahide Sonku, Türk sinema ve tiyatro oyuncusu. Türk sinemasının ilk kadın film yönetmeni ve ilk kadın yıldızıdır.

9. Jale İnan

Perge ve Side antik kentlerinin gün yüzüne çıkartılmasına emek vermiş, çıkarılan eserlerin sergilenmesi için Antalya ve Side müzelerinin kurulmasını sağlamıştır. Tarihi eser kaçakçılığına karşı da çeşitli kurtarma kazıları gerçekleştirmiştir. Türkiye'nin ilk arkeologlarından Aziz Oğan'ın kızı, o zamanın önde gelen bilim insanlarından Mustafa İnan'ın eşidir.

10. Sabiha Gökçen

İlk kadın savaş pilotu. 1935'te Türk Hava Kurumu'nun Türk Kuşu Sivil Havacılık Okulu'na girdi. Ankara'da yüksek planörcülük brövelerini aldı. Kırım'da 6 aylık yüksek planörcülük eğitimini Kocatepe Yüksek Planör Okulu'nda tamamladı. 25 Şubat 1936'da ilk defa motorlu uçak ile uçmaya başladı.

YENİÇERİLER

Yeniçerilerin Kuruluşu

Osmanlı Devleti'nin topraklarının giderek genişlemesiyle birlikte yeni bir ordu sistemi arayışı başlamıştır. Yıldırım Bayezid döneminde oluşturulmaya başlanan bu askeri ocağın, aslında Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde çalışmaları yapılmış fakat uygulanamamıştır. Bu ocak ani bir kararla değil, zaman içerisinde gelişen askeri düşüncelerin bir düzene oturtulmasıyla oluşturulmuştur. Osmanlı'nın topraklarının genişlemesiyle birlikte imparatorlukta gayrimüslimlerin sayısı oldukça artmış ve gayrimüslimlere birçok imtiyazlar tanınmıştır. Bu haklardan biri de orduda savaşabilmeleri oluşmuştur. Bu nedenle devşirme sistemiyle oluşturulan yeni bir ocak kurulmuştur. Devşirme sisteminde; gayrimüslim ailelerden 10-18 yaş arası erkek çocuklar alınıp, Türk ailelere teslim edilmiştir. Türk aileler bu çocuklara Türklerin; gelenek, görenek, örf ve adetlerini, Türkçe konuşmayı öğretip sonrasında sünnet ettirdikten sonra acemi ocağına yollamışlardır. Acemi ocağında başarılı olan gençler daha sonra "Yeniçeri Ocağına" girmeye hak kazanmışlardır. Son olarak kişilerin zekâ seviyeleri ve kişilik özellikleri belirlenerek; eğitimleri alan gayrimüslim gençlere duruma göre sarayda önemli görevler verilmiştir. Geriye kalan erkekler ise ocakta askerlik yapmaya başlamışlardır. İlk zamanlarda Kapıkulu ordusunda çok az sayıda bulunsalar da zamanla sayıları 150.000 bulmuştur. Yeniçeri gelirini ise; ulufe denen maaş, yılda bir takım elbise, üç ayda bir yevmiye ve padişahın dağıttığı cülus bahşisi oluşturmuştur.

Yeniçeriler, genellikle savaş alanlarında bulunmamışlardır çünkü ayaklanmaları ve iç huzursuzlukları bastırmak onların temel görevlerinden biri olmuştur. İtibarları gittikçe yayılmış olan bu askeri birliğin, sayı olarak fazlalaşmaları güçlerini gittikçe arttırmıştır. Padişahı, sarayı, merkez alanını ve uç bölgeleri gibi devletin kilit noktalarını korudukları için çok itibar görmüşlerdir. Bu ocak sayesinde Türkler, Rumeli'ye çok kolay bir şekilde yerleşmişlerdir. Barış zamanında genellikle İstanbul'u korumakla görevlendirilmişlerdir. İlk olarak Edirne'de kurulan bu ocak, devletin merkezinin İstanbul'a taşınması sebebiyle İstanbul'a yerleşmiştir. Yeniçerilerin birçoğu İstanbul'daki at meydanındaki Şehzadebaşı'na, diğerleri ise Aksaray tarafındaki kışlalara yerleştirilmişlerdir.

Yeniçerilerin Yıkılışı

İşte, bu nam salmış ve birçok savaş kazanmış olan Yeniçeri, ne yazık ki unvanını bir süre sonra kaybetmiştir. III. Murat döneminde yeniçeriler bozulmaya ve devletin iç işlerine karışmaya başlamıştır. III. Murat döneminde akçe değerini kaybedince maaşlarını akçeyle alan yeniçeriler bu duruma karşı çıkıp isyan etmişlerdir. Belki de birçok kişinin yeniçeri ocağına, eskisi gibi zor koşullarla değil de daha kolay şekilde alınması bu düzensizliğin asıl nedenlerinden biri olmuştur. Normal şartlarda bir yeniçeri evlenemez ve askerlik dışında da başka bir işle uğraşamazdır. Fakat zamanla kuralların hafifletilmesi durumu oldukça değiştirmiştir. Yeniçeriler evlenmeye başlamış ve başka işlerde çalışmışlardır. Zamanla da halkı rahatsız edecek davranışlarda bulunmaya başlamışlardır. 17. yüzyıl ortalarında İstanbul'daki birçok isyanı Yeniçeriler çıkarmıştır. I. Mahmut zamanında esnafa "Esame" adı verilen maaş kartları satılmış ve bu kartların her biri bir ulema maaşı anlamına gelmiştir. Yeniçerili askerlerin bazıları bu kartları bilinçsizce zenginlere satmış ve onlarla iş birliği yapmıştır. Zaten zamanla birçoğu torpil ile üst görevlere geçmişlerdir. 1560 yılından itibaren İstanbul dışındaki sancaklara yerleştirilen yeniçeriler, yönetimde de söz sahibi olmaya başlamışlardır. Cülus bahşisinin az verilmesi ya da bazen hiç verilmemesi de yeniçerileri isyan ettiren sebepler arasında olmuştur. İlk isyanlarını Fatih Sultan Mehmet'e karşı yapmışlardır. Padişah ve Çandarlı Halil Paşa arasındaki mücadeleye tepki olarak yapılmış bir isyandır. Fakat padişahın zaferi ile sonuçlanmış ve yeniçeriler padişahın yeni sistemiyle kontrol edilmiştir. Kanuni Sultan Süleyman'ın ardından tahta gecen padişahların çoğu sefere çıkmayıp saray içinde kalmışlardır. Bu durum yeniçerilerin daha da bozulmasına ve ayaklanmasına neden olan sebepler arasında olmuştur. Hiç şüphesiz, yeniçerilerin en vahşice isyanı Genç Osman zamanında çıkarılmıştır. Genç Osman seferde başarısız olan ve gittikçe bozulan yeniçeri ocağını kaldırmaya karar vermiştir. Bunu kısa sürede duyan Yeniçeriler ayaklanmış ve padişahı boğarak öldürmüşlerdir. Daha sonra değişen şartlar ve olumsuzluklar II. Mahmud döneminde Yeniçerilerin 1826 yılında kaldırılmasıyla son bulmuştur. Yeniçeri ocağının yerine ise Asakar-i Mansure-i Muhammediye Ordusu (Vaka-i Hayriye) kurulmuştur.

SUS VE DİNLE

ÖLÜM, NEFESİNİ YITIRMEK DEĞİL, GÖZLERİNİ KAPATMAKTIR. NEREDE , NE ZAMAN, NASIL, KİMİNLE HIÇBİR ÖNEMİ YOKTUR KIZILCIK ŞERBETİ İÇTİĞİNDE. ZAMAN AKAR, KIRMIZIYA BOYANAN YÜREKLER UNUTUR. DEVİR GEÇER, KANA BULANAN TOPRAK KANAR. HAYAL SÖNER, YAR DÜŞMEMEYİ DÜŞÜNÜR. VICDAN SUSAR, GÖKLERDEKİ ASALET TAŞAR. RAHMET OLUR YAĞAR, SAĞANAK SAĞANAK. ŞEHADET DAMLA DAMLA DÜŞER KUTSAL TOPRAKLARA. FERYATLAR YANKILAR MEZARLIKLARDA, AMA KİMSE UNUTMAZ YERİN YEDİ KAT ALTINDA YATANLARI. ÖLÜ DEĞİLDİR ONLAR, TOPRAĞA KANLARIYLA CAN VERENLERDİR. O TOPRAĞI VATAN EYLEYEN, ADINI TÜRK DIYE DÜNYAYA ILAN EDENLERDİR.

SUS VE DİNLE ŞİMDİ... ÇİÇEK GİBİDİR TÜRK'ÜN HAYATI; ONU SEVIP SEVMEDİĞİNİZİ ANLAMAK İÇİN KOPARIRSAN YÜREKLERDEKİ İNTİKAM DUYGUSUNU KABARTIRSIN. HELE Kİ BİR KARIŞ TOPRAĞINA GÖZ DİKERSEN, KAYBETMEYE MAHKUMSUNDUR. TAM 103 YIL ÖNCE YAŞAYARAK ÖĞRENMIŞTI BUNU BÜTÜN DÜNYA. O ZAMAN BU KADAR KOLAY MIYDI YAŞAMAK? ANALARIN FERYATLARI BABALARIN HAYKIRIŞLARINA ALDIRMADAN BASTIĞI HER TOPRAKTA EN SEVDİĞİNE KAVUŞMA HISSİNİ YITIRMEDEN VATANINI BÖLDÜRMEK. ONLAR BUĞÜN ÜZERİNDE ÖĞÜRCE DOLAŞTIĞINIZ VATANIMIZI SON NEFESLERİNE DEK AKILLARINDAN ÇIKARMAMIŞKEN, YILDA BİR KEZ MI AKLINIZA GELİR O ASLAN PARÇALARI?... ELİNİZİ VICDANINIZA GÖTÜRÜN, KENDİ RUHLARINIZA DOKUNUN. BAYRAĞI, NAMUSU, HÜRRIYETİ UĞRUNA CAN VEREN ANA KUZULARINI DÜŞÜNÜN. ONLAR Kİ AÇLIĞA, YOKLUĞA, YOKSULLUĞA, SICAĞA, SOĞUĞA ALDIRMADAN, GÖZLERİNİ KIRPMADAN SONSUZLUĞA YÜRÜDÜLER. CEPHEDE BİR AN GELİRDİ AKILLARINA GERİDE BIRAKTIKLARININ DÖKECEKLERİ GÖZYAŞI. AMA HIÇBİRİ DÜŞÜNMEZDİ GERİ DÖNMEYİ. VATAN UĞRUNA ÖLMEK, VATANSIZ YAŞAMAKTAN ÇOK DAHA ŞEREFLİYDİ ONLAR İÇİN.

NEYLESİN ŞEHİT ONBAŞI PAPATYALARI, TAŞIMAK VARKEN 276 KİLOLUK VATAN YÜKÜNÜ. ŞAIRİN DEDIĞİ GIBI ONLAR AŞKI GÖĞSÜNDE ÇİÇEK GIBI DEĞİL, KURŞUN GIBI TAŞIYORLARDI. SEVDALAR CEPHELERDE GÜK YERINE GÜLLERLE YAŞANIYORDU. KINALI KUZULAR, DÜĞÜNE GIDER GIBI GIDIYORDU ÖLÜME. POSTA GÜVERCİNLERİ KARTAL KESİLİYORDU YEDİ DÜVELİN DEV GIBI ORDUSUNA KARŞI. ANAFARTALAR KOMUTANI MAVİ GÖZLÜ DEV , SIRT SIRT ÇARPIŞTIĞI CENGAVERLERİNE SAVAŞMAYI DEĞİL ÖLMİYİ EMREDİYORDU. EZİNELİ YAHYA ÇAVUŞ, TEK BACAĞIYLA DİMDİK DURUYORDU DA TESLİM ETMİYORDU BİR KARIŞ TOPRAĞI... VE İSİMLERİ DAHI BİLİNMEYEN NICE KAHRAMANLAR! GERİDE BIRAKTIĞINIZ FIDANLAR, BÜYÜYÜP BİRER ÇINAR HALİNE GELDİ.

ŞİMDİ SEN DÜŞÜN EY DÜNYA! TÜRK'ÜN ADIMINI ATTIĞI YERDE NE GEREK VAR SUALE,SUS YA DİNLE!...

RUVEYDA ALDEMİR

komik.

Kızlar benden elektrik alamadığı için alternatif akımı bulduğum iddiası tamamen gerçek dışıdır. Edison'un iftirasıdır.

Nikola Tesla:

cihan-şumul

bu dergi
emine neva öztürk ve şevval öney
tarafından hazırlanmıştır

Tüm hakları saklıdır - 2019